

MỘT VÀI ỨNG DỤNG CÔNG TÁC XÃ HỘI TRONG HOẠT ĐỘNG ĐOÀN THỂ

NGUYỄN THỊ NGỌC (*)

Trao đổi kinh nghiệm trong công tác XH

Tham gia phong trào trong các đoàn thể nhiều năm và những năm học, tìm hiểu về ngành Công tác xã hội (CTXH) tôi nhận thấy mục tiêu của các đoàn thể rất gần với mục tiêu của ngành. Các đoàn thể như Thanh niên, Phụ Nữ, Công Đoàn... là những tổ chức chính trị xã hội rộng rãi của quần chúng, do vậy, cán bộ đoàn thể là những người phục vụ cho mục tiêu nâng cao chất lượng cuộc sống con người nói chung và đoàn viên của mình nói riêng. CTXH với các nguyên tắc chủ yếu là sự hài hoà giữa cá nhân và xã hội mang tính nhân bản hoàn toàn phù hợp với chủ trương của Đảng Cộng sản VN : Phát huy nhân tố con người; chăm lo cho hạnh phúc con người; chăm sóc bồi dưỡng và phát huy nhân tố con người vì mục tiêu dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng, văn minh. Các đoàn thể ra đời phục vụ cho mục tiêu chung đó, thông qua những phương pháp và kỹ năng hoạt động của mình.

(*) Cựu Sinh viên khoa PNH khóa 1997

Để đạt được mục tiêu đó, mỗi đoàn thể có chương trình hành động khác nhau, có cách làm riêng mình phù hợp cho các đối tượng và hoàn cảnh cụ thể. Các cán bộ tâm huyết trong phong trào đoàn thể vẫn đang trăn trở : "Làm thế nào để đổi mới hoạt động, mang lại hiệu quả thiết thực cho đối tượng mình phục vụ" ?

Trong sự trăn trở đó, ứng dụng đầu tiên của chúng tôi sau khi học là : Xây dựng kế hoạch, chương trình hành động có sự tham gia. Và phải là tham gia thực sự, thì mới đúng với tinh thần: lấy nguyện vọng, nhu cầu của quần chúng làm mục tiêu hoạt động. Lúc đầu, vì mọi người chưa quen với sự tham gia, nên việc tổ chức lấy ý kiến từ các tổ mất thời gian hơn trước, nhưng vì đã xác định hiệu quả của nó sẽ đem lại lợi ích cho người lao động, cho phụ nữ, cho thanh niên... nên chúng tôi kiên trì thực hiện, kết quả là do những chương trình đó đáp ứng được nhu cầu thực tế, cách làm cũng do chính đoàn viên đề ra nên khi thực hiện dễ dàng hơn và được số đông hưởng ứng nhiệt tình.

Cách làm trên thoạt nghe không mới, điều quan trọng là với kỹ năng lãnh đạo nhóm của một nhân viên xã hội (NVXH) thì mọi người - từ anh công nhân học vấn ít đến chị phụ nữ lao động nghèo - cũng nói lên được suy nghĩ của mình và về mặt tâm lý thì họ được lắng nghe và tôn trọng, qua nhiều lần sinh hoạt như thế, họ ý thức cao hơn về trách nhiệm của chính mình và chủ động đưa ra những cách làm thực tế nhất.

Bên cạnh đó, trong tiến trình thực hiện kế hoạch, việc lượng giá thường xuyên với sự tham gia của những người thực hiện đã giúp

cho họ nhìn ra nhiều vấn đề, từ nguyên nhân của sự thành công cũng như thất bại, tiếp tục trao đổi với nhau tìm ra giải pháp cụ thể.

Một người bạn học là cán bộ Đoàn, nay là Phó CT Hội LHTN Quận 8, ứng dụng kỹ năng làm việc nhóm, về địa phương thành lập các nhóm thanh niên theo ngành nghề, như hút tóc, xe ôm, phục vụ bàn ...v.v..., các nhóm hoạt động thường xuyên, hỗ trợ lẫn nhau về tay nghề, tương trợ về tâm lý, giúp nhau vượt qua những khó khăn trong hoàn cảnh gia đình. Chị cùng Hội LHTN tiếp tục xây dựng các nhóm Thanh niên công nhân trong các khu nhà trọ, tổ chức các buổi truyền thông về sức khỏe, về giáo dục giới tính, tổ chức thảo luận nhóm cho TN biết cách phòng chống các bệnh lây nhiễm, nói không với cái xấu, học kỹ năng sống, tham gia buổi sinh hoạt văn nghệ ... đó là một cách tăng năng lực cho thanh niên và tạo sân chơi cho họ một cách thiết thực, hiệu quả và thu hút TN đến với Đoàn một cách tự nguyện.

Một cựu sinh viên khoa XHH 97, (thời điểm này là khoa Phụ nữ học) đang là cán bộ hội Phụ nữ TP, cùng với đồng nghiệp được đào tạo về CTXH, đã tổ chức thành công các buổi truyền thông về giới, xây dựng gia đình văn hoá theo phương pháp có sự tham gia tích cực của các đối tượng là nam và nữ, thảo luận nhiều vấn đề thực tế như giáo dục con tuổi vị thành niên, thực hiện bình đẳng giới, gia đình tiến bộ. Đặc biệt trong các chương trình Chống bạo hành, các phương pháp CTXH cá nhân, nhóm và kỹ năng tư vấn tâm lý đã giúp nhiều chị em vượt qua khó khăn, thoát khỏi suy nghĩ cam chịu và biết cách tự bảo vệ mình. Gần đây nhất, chương trình "Giáo dục trẻ ngoài trường học" đã tạo cho trẻ tham gia nói lên những bức xúc, cán bộ Hội lắng nghe và tập cho trẻ nói với người lớn cũng như người lớn biết lắng nghe trẻ nói lên những băn khoăn, ước muốn của mình với gia đình và xã hội, và giúp trẻ biết nói với nhau, nghe nhau nói. Trong chương trình "Xoá đói giảm nghèo", "chị em giúp nhau làm kinh tế" ... các chị hướng dẫn các địa phương vận dụng nguồn lực tại chỗ, huấn luyện khởi sự doanh nghiệp nhỏ, đồng thời tạo cơ hội cho phụ nữ phát huy khả năng của mình trong học tập, công tác. Và nhiều hoạt động khác nữa từ những Cán bộ Hội Phụ nữ tham gia học CTXH

và ứng dụng trong công việc rất hiệu quả.

Tổ chức Công Đoàn tại các xí nghiệp, cơ quan với chức năng chính là bảo vệ quyền lợi hợp pháp cho người lao động (NLĐ). Cán bộ công đoàn là người có khả năng tập hợp quần chúng, hướng dẫn họ thực hiện các chủ trương, nghị quyết các cấp trong đó, việc thực hiện dân chủ, nâng cao nhận thức và giúp nhau tăng năng suất, chất lượng lao động là nhiệm vụ then chốt của tổ chức. Do vậy, công tác đào tạo cán bộ công đoàn phải được tổ chức theo cách học để làm, phương pháp giáo dục chủ động trong tập huấn nghiệp vụ, kỹ năng, giúp họ dễ học dễ nhớ và thực hành tại chỗ giải quyết những tình huống cụ thể thường xảy ra tại các xí nghiệp. Sau mỗi lớp học như thế, họ học ở nhau nhiều kinh nghiệm thực tiễn quý báu và áp dụng phương pháp điều hành nhóm tại tổ công đoàn là nơi thực hiện trước tiên nhiệm vụ chính trị của đơn vị. Với cách làm này, cán bộ công đoàn đã hướng dẫn NLĐ thực hiện quyền làm chủ, thực hiện chức năng tham gia quản lý xí nghiệp từ những việc sát sườn nhất với việc làm và đời sống của họ. Đó là những thành quả đáng mừng trong công tác vận động quần chúng của các đoàn thể.

Trách nhiệm bảo vệ quyền lợi cho NLĐ của tổ chức CĐ gắn với hàng loạt các vấn đề An sinh xã hội - một chuyên đề trọng tâm của ngành CTXH - cho NLĐ. Cán bộ CĐ nếu được đào tạo từ ngành CTXH sẽ cùng với chuyên môn giải quyết tốt các mối quan hệ lao động, các vấn đề xã hội phát sinh từ trong các nhà máy, xí nghiệp và như thế, đoàn thể sẽ làm tốt được vai trò đồng hành và là cầu nối vững chắc từ quần chúng đến Đảng, chính quyền.

Hoạt động đoàn thể gắn liền với tập thể, với nhân dân, do vậy tinh thần "Khó vạn lần dân liệu cũng xong" là ý tưởng chủ đạo và đó cũng là tinh thần của từng nhân viên xã hội và của các nhà phát triển cộng đồng. Các công cụ của ngành CTXH sẽ giúp các đoàn thể luôn đổi mới trong hoạt động, phát huy một cách tích cực nhất tiềm năng của quần chúng, giúp mọi cá nhân khẳng định mình, biết hợp tác và gắn với tập thể tạo thành một sức mạnh trong công cuộc xây dựng đất nước chủ nghĩa xã hội, dân chủ, văn minh./.